

ДОСВІД МІЖКУЛЬТУРНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ УЧНІВ У ШКОЛІ З ПОГЛИБЛЕНИМ ВИВЧЕННЯМ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Олег Гайдабура, Наталія Беляєва (Полтава)

Глибинні зміни в усіх галузях життя сучасного українського суспільства, які передбачають формування особистості, здатної до адекватного соціальному поведінці, самоактуалізації, безконфліктної інтеграції в усі сфери суспільства, творчого сприйняття світу та соціально значущої діяльності, актуалізують проблему адаптації особистості до системи суспільних відносин.

Аналіз філософської та психолого-педагогічної літератури дозволяє стверджувати про часткове висвітлення різних аспектів проблеми соціальної адаптації особистості в працях соціологів – І. Кона, А. Харчева, Я. Щепанського, психологів – Б. Ананьєва, Г. Андрєвої, Б. Бобнева, Л. Божович, педагогів – Р. Гурова, А. Мудрик, Ю. Смородського, В. Сухомлинського, Н. Юркевич та ін.

У психології під адаптацією розуміють динамічний процес, завдяки якому особистість, незважаючи на мінливість оточуючого середовища, підтримує психічну сталість, необхідну для власного існування та життєвого розвитку [1; 2].

Як пише М. Лукашевич, адаптація індивіда у конкретній соціальній групі залежить від об'єктивних та суб'єктивних чинників, а саме: складу групи, її спрямованості, часу перебування індивіда в ній, індивідуальних особливостей, об'єднаних у ній осіб [1, с. 10-14].

Міжкультурна адаптація розглядається вченими як складний процес, в разі успішного завершення якого людина досягає відповідності (сумісності) з новим культурним середовищем, приймаючи його традиції як свої власні та діючи у відповідності до них» [3, с. 326].

Прикладом середовища, що сприяє успішній міжкультурній адаптації як фахівців, так і підростаючого покоління є Гадяцька

спеціалізована школа І-ІІІ ст. Протягом останніх 25 років школа є визнаним лідером у викладанні іноземних мов, вихованні учнів засобами іншомовних культур, створенні толерантного середовища для гармонійного розвитку особистості.

Для успішного вивчення іноземної мови є дуже важливим моментом спілкування з її носіями. Співпраця з представниками англомовних країн дозволяє природньо перейти на спілкування англійською. Протягом 4-х років в школі працюють волонтери Корпусу Миру США в Україні: Мері Кей Ленг та Джулі Отта. Для досягнення поставлених цілей вчителі та учні школи беруть участь в роботі Міжнародної освітньої ресурсної сітки (iEARN). Для розвитку міжкультурного діалогу обрали такі проекти: «Моя школа – твоя школа», «Обмін листівками», «Міжнародна книга рецептів». Учні школи є учасниками «Програми обміну майбутніх лідерів» (FLEX) – програма культурного обміну, яка здійснюється Бюро у справах освіти та культури Державного департаменту США за підтримки МОН України.

Тож, таким чином організований соціокультурний простір навчального закладу через поглиблене вивчення мови, залучення до міжнародної інтеракції несе за собою занурення в іншомовну культуру, знання якої передається учням в навчальному і виховному аспектах та сприяє їх міжкультурній адаптації та розвитку загальної соціальної адаптивності.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Лукашевич М. П. Соціалізація: виховні механізми і технології / М. П. Лукашевич. – К., 1998. – 96 с.
2. Реан А. А. Психология адаптации личности. Анализ. Теория. Практика / А. А. Реан, А. Р. Кудашев, А. А. Баранов. – СПб.: ПРАЙМ-ЕВРОЗНАК, 2006. – 479 с.
3. Стефаненко Т. Г. Этнопсихология / Т. Г. Стефаненко. – М.: Институт психологии РАН, «Академический проект», 1999. – 320 с.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Гайдабура Олег Вікторович – магістрант спеціальності 073 «Менеджмент», спеціалізація «Управління навчальним закладом», Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка; учитель правознавства Гадяцької спеціалізованої школи І-ІІІ ст. *Коло наукових інтересів:* управлінська діяльність вчителя щодо забезпечення викладання курсів у школі інноваційного типу.

Беляєва Наталія Вячеславівна – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогічної майстерності та менеджменту імені І. А. Зязюна, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка. *Коло наукових інтересів:* професійна етика менеджера, іміджетворення майбутнього керівника і викладача, формування емоційно комфортного середовища навчальної та професійної взаємодії.